

Święta Bożego Narodzenia

Autorzy: Marika Janicka, Adam Michalik

Spis treści

- Slajd tytułowy
- Spis treści
- Boże Narodzenie
- Tradycje Bożonarodzeniowe w różnych regionach
- Tradycje Bożonarodzeniowe w różnych regionach część dalsza
- Wigilia (potrawy)
- Wigilia ciąg dalszy
- Kto przynosi prezenty?
- Św. Mikołaj

Boże Narodzenie

W tradycji chrześcijańskiej święto upamiętniające narodziny Jezusa Chrystusa. Jest to stała uroczystość liturgiczna przypadająca na 25 grudnia.

Boże Narodzenie poprzedzone jest okresem trzytygodniowego oczekiwania (dokładnie czterech niedziel), zwanego adwentem. W Kościele katolickim jest to święto nakazane.

Tradycje Bożonarodzeniowe w różnych regionach

Kujawy-Dawniej w tym regionie ogromną wagę przywiązywano do świątecznych dekoracji. Nad stołem zazwyczaj wieszano sosnową gałązkę, a na niej orzechy i jabłka. Miało to zapewnić pomyślność i dobrobyt w nadchodzącym roku. Dziś jej miejsce zajęła choinka, na której spotkamy chlebowe ciastka w kształcie domowych zwierząt. W środku domu ustawia się snopki zboża i rozsypuje się na podłodze słomę.

Pomorze-Na Pomorzu kolacja rozpoczyna się wraz z ukazaniem się pierwszej gwiazdki na niebie. Jako jedną z potraw wigilijnych serwuje się zupę rybną. Do uszek często wkłada się pieniążek – kto go znajdzie na talerzu, ten będzie miał szczęście.

Małopolska i Podkarpacie-W tych regionach w okresie świątecznym na pewno napotkamy kolędników chodzących z tzw. Turoniem. Wśród wigilijnych potraw obowiązkowo serwuje się żurek (Małopolska) lub barszcz grzybowy (Podkarpacie). Na Podkarpaciu spotyka się niekiedy zwyczaj nakrywania do stołu dla dusz zmarłych przodków.

Podhale- Opasanie wigilijnego stołu tańcuchem miało gwarantować, że żaden z biesiadników nie opuści w nowym roku rodziny. Podczas całej wieczerzy należy pilnować swojej łyżki – jej upadek na podłogę miał zwiastować śmierć w rodzinie. Sama liczba łyżek także miała znaczenie. Powinno ich być dokładnie tyle, ilu jest biesiadników. Każda nadwyżka tego sztuczca wróży rychłe narodziny i odwrotnie. Górale wierzą też, że w Wigilię powracają dusze zmarłych przodków. W związku z tym nie wolno np. się czesać ani używać ostrych akcesoriów, by nie “zranić” duszy.

Podlasie-Po skończonej wieczerzy nie sprząta się ze stołu, żeby dusze zmarłych mogły się pożywić resztkami jedzenia.

Górny i Dolny Śląsk-Na Górnym Śląsku najbardziej popularną potrawą jest siemieniotka, czyli zupa z nasion konopi. Według tradycji każda panna powinna w Wigilię o północy wyjść na zewnątrz i nasłuchiwać, z której strony szczeka pies. Otóż z tej właśnie strony przybędzie narzeczony. Zgodnie z przekonaniem w wigilijny wieczór na stole może znaleźć się tylko to, co pochodzi z lasu, pól, ogrodu, wody i sadu. W ten wyjątkowy wieczór nie powinno się też niczego komuś pożyczać (razem z daną rzeczą może uciec z naszego domu pomyślność) ani wieszać prania.

Wielkopolska-W samym Poznaniu krąży legenda o Mikołaju, który zanim zostawi gwiazdkowe paczki, sprawdza stan czystości butów domowników.

Wigilia (dania)

WIELKOPOLSKA-WŚRÓD ŚWIĄTECZNYCH SMAKOŁYKÓW W WIELKOPOLSCIE NA PEWNO NATKNIEMY SIĘ NA MAKIEŁKI, CZYLI MAKARON PODAWANY Z MASĄ MAKOWĄ.

ŚLĄSK-NA ŚLĄSKIEJ WIGILII SPOTKAMY TEŻ MAKÓWKI, ZUPĘ MIGDAŁOWĄ CZY GOŁĄBKI POSTNE. ZAJADAJĄ SIĘ TEŻ KUTIĄ – POTRAWĄ Z UGOTOWANEJ PSZENICY Z DODATKIEM MAKU, MIODU, ORZECHÓW I SUSZONYCH OWOCÓW – KAPUSTĄ Z GROCHEM I BARSZCZEM Z USZKAMI.

PODLASIE-NA PODLASIU ŚCIŚLE PRZESTRZEGA SIĘ KOLEJNOŚCI SPOŻYWANIA POTRAW WIGILIJNYCH, ZAWSZE ZACZYNAJĄC OD KUTII.

PODKARPACIE-WYBRANE POTRAWY TRADYCYJNE: POSTNICA, BARSZCZ CZERWONY Z USZKAMI, MACZANKA GRZYBOWA, PIERÓG, PIEROGI Z KAPUSTĄ I SEREM, KAPUSTA Z GRZYBAMI I GROCHEM, GOŁĄBKI Z ZIEMNIAKAMI I KASZĄ GRYCZANĄ, KASZA ZE ŚLIWKAMI, PIERNIK ROZCZYNIANY, KUTIA.

Małopolska-Barszcz z uszkami (wymiennie żurek, zupa grzybowa, zupa owocowa, zupa rybna), kapusta z grochem, pierogi z kapustą i grzybami, fasola z suszonymi śliwkami, paszteciki z grzybami, kasza z suszonymi grzybami, kotleciki z ryżu z sosem grzybowym, makiełki, kutia, zupa migdałowa, kulebiak z kapustą i grzybami

Kujawy-W kuchni Kujaw królowały i królują do dziś pierogi, groch z kapustą, karp, kluski z makiem i zupa z suszonych śliwek.

Pomorze- Jako jedną z potraw wigilijnych serwuje się zupę rybną. Barszcz z uszkami, pierogi z kapustą i grzybami, kluski z makiem, karp smażony, karp w galarecie, krokiety z kapustą i grzybami, kapusta z grochem, Kutia, Makowiec, paszteciki z kapustą i grzybami, ryba po grecku

Kto przynosi prezenty?

- **Wielkopolska**-Tu prezenty przynosi Gwiazdor. Podobnie jak św. Mikołaj dzierży on w dłoni różgę i pyta dzieci o dobre uczynki. Jeśli ktoś nie był grzeczny, zamiast pięknego prezentu otrzyma zgniłą "pyrę."
- **Śląsk**-Za prezenty pod choinką jest bowiem odpowiedzialne tu Dzieciątko
- **Małopolska**- Małopolska i generalnie okolice ma swojego Aniołka, nie zdziwcie się zatem, jeśli pewnego dnia spotkacie kogoś z Krakowa kto popuka się w czoło i będzie Wam cynicznie wmawiał, że Święty Mikołaj nie istnieje.

Święty Mikołaj

Święty Mikołaj - postać starszego mężczyzny z białą brodą ubranego w czerwony strój, który wedle różnych legend i baśni w okresie świąt Bożego Narodzenia rozwozi dzieciom prezenty saniami ciągniętymi przez zaprzęg reniferów. Według różnych wersji zamieszkuje wraz z grupą elfów Laponię lub biegun północny.

Mikołaj z Miry-

święty katolicki i prawosławny. Najstarsze przekazy o nim pochodzą z VI wieku. Według średniowiecznej hagiografii żył na przełomie III i IV wieku, był biskupem Miry w Licji, wstawił się cudami oraz pomocą biednym i potrzebującym. Przez wieki był jednym z najbardziej czczonych świętych na Zachodzie i Wschodzie. Największe jego sanktuarium znajduje się we włoskim Bari.

Dziękuję za uwagę